ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Střední odborné učiliště řemesel, Odborné učiliště a Učiliště Kutná Hora, Čáslavská 202

Čáslavská 202, 284 01 Kutná Hora

Identifikátor školy: 600 007 294

Zřizovatel: Ministerstvo školství , mládeže a tělovýchovy ČR

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad: Komenského 6, 284 80 Kutná Hora

Termín konání orientační inspekce: 17. - 19. květen, 22. - 24. květen a 26. květen 2000

Čj.	034 128/00-03004
Signatura	oc2zt207

Charakteristika školy

Střední odborné učiliště řemesel (dále jen SOU), Odborné učiliště (OU) a Učiliště (U) Kutná Hora vzniklo postupným spojením čtyř škol - SOU stavebního Kutná Hora, SOU strojírenského Kutná Hora, SOU místního hospodářství Kutná Hora a SOU stavebního Čáslav. Sloučením těchto subjektů tak vznikalo učiliště, které ve většině vyučovaných oborů poskytuje střední odborné vzdělání zakončené výučním listem a v jednom oboru pak úplné střední odborné vzdělání zakončené maturitou. Mezi nosná odvětví učiliště patří obory elektrotechniky, zpracování kovů, zpracování dřeva, stavebnictví a veřejné stravování. Podíl teoretického a praktického vyučování v jednotlivých oborech kolísá v poměru od 1 : 4 až do 4 : 1.

Na základě konkurzu ze dne 15. května 1999 byl i nadále ve funkci ředitele Středního odborného učiliště řemesel, Odborného učiliště a Učiliště Kutná Hora, Čáslavská 202 (dále jen souhrnně učiliště) potvrzen ing. Antonín Hasík.

V rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR Praha čj. 32 574/98-21 ze dne 27. listopadu 1998 o zařazení do sítě škol jsou uvedeny 23 obory. Škola sdružuje Střední odborné učiliště, Učiliště, Odborné učiliště,Vzdělávací středisko, Domov mládeže a Školní jídelnu. Odloučená pracoviště školy jsou v Kutné Hoře - Na Náměti, Husova ul., Hloušecká ul., Poděbradova ul. a Karlov, dále pak v Janově nad Nisou - Hraběticích, Čáslavi a Úmoníně.

V současné době je výuka realizována ve 14 učebních oborech a jednom oboru studijním. Děje se tak ve 28 třídách s celkovým počtem 521 žák.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Tým inspektorů České školní inspekce (dále jen ČŠI) ve vybraných oborech a předmětech sledoval a hodnotil výchovně vzdělávací proces v 58 hodinách teoretické výuky a šesti skupinách odborného výcviku, provedl dílčí kontrolu pedagogické dokumentace se zaměřením na úroveň řídící práce vedení školy. Těžiště hospitační činnosti bylo zejména v SOU a OU.

Český jazyk a literatura

Kontrolní hospitace byly uskutečněny v hodinách předmětu ve studijních a učebních oborech Středního odborného učiliště, v Odborném učilišti a Učilišti. Časová dotace odpovídala ve sledovaných třídách schválenému učebnímu plánu. Obsah učiva se opíral o rámcové tematické plány, které však byly v 1. ročníku studijního oboru SOU, v 1. ročníku všech tříletých učebních oborů SOU a v 1. a 2. ročníku Učiliště zpracovány podle již neplatných učebních osnov:

- v 1. ročníku studijního oboru 26-72-4 Mechanik elektronik, Mechanička elektronička, třída T1 se nevyučuje podle Učební osnovy předmětu Český jazyk a literatura pro střední odborné školy a pro čtyřleté studijní obory středních odborných učilišť, schválené MŠMT ČR dne 19. července 1999, čj. 25 625/99-22, s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem,
- v 1. ročníku všech vyučovaných tříletých učebních oborů SOU se nevyučuje podle Učební osnovy předmětu Český jazyk a literatura pro tříleté učební obory SOU, schválené MŠMT ČR dne 19. července 1999, čj. 25 625/99-22, s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem,
- v 1. a 2. ročníku obou vyučovaných učebních oborů Učiliště se nevyučuje podle učební osnovy Český jazyk a literatura pro dvouleté učební obory určené žákům, kteří ukončili

základní vzdělání v nižším než 9. ročníku ZŠ schválené MŠMT ČR dne 12. 8. 1998, čj. 24041/98-23/230 s platností od 1. 9. 1998 počínaje 1. ročníkem.

Ve druhých a vyšších ročnících SOU, OU a U (dále jen učiliště) mapovaly tematické plány platné učební osnovy. Členění učiva do ročníků a zejména pojetí výuky předmětu a jeho jednotlivých složek vychází z učebních osnov zrušených k 1. září 1999, resp. 1998. Stanovené výukové cíle neodpovídaly ve většině sledovaných hodin aktuálnímu složení tříd. Bezprostřední příprava učitelů byla zaměřena zejména na obsahovou složku probíraného učiva, metodická příprava měla většinou rutinní charakter a citelně slabá místa. Plánování a příprava výuky jsou v 1. ročníku SOU a U nevyhovující, celkově mají vzhledem ke vzdělávacímu programu výrazné nedostatky.

Personálně je výuka zajištěna třemi učitelkami, z nichž jedna má odbornou i pedagogickou způsobilost pro vyučování předmětu ve střední škole, druhá odbornou a pedagogickou způsobilost pro školy I. cyklu, třetí má pedagogickou způsobilost pro školy I. cyklu. Rozšíření vysokoškolského vzdělání o studium speciální pedagogiky požadované pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů vyhláškou MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, učitelka českého jazyka a literatury v OU nemá. Výuka předmětu probíhala v prostorově dostatečně dimenzovaných „klasických“ učebnách, z nichž pouze jedna byla účelově vybavena panely se zásadami českého pravopisu. Přestože právě v této esteticky pěkné učebně bylo zhlédnuto několik hodin s pravopisnou a mluvnickou tematikou, v žádné z nich nebyl obsah vystavených panelů využit. Audiovizuální technika byla použita jen v jedné ze sledovaných hodin, ale bez potřebné metodické efektivity. Systematická práce s učebnicí byla zřetelná jen v hodinách předmětu v OU a částečně ve výuce studijního oboru. Psychohygienické podmínky byly z hlediska tempa a struktury vyučovacích hodin i z hlediska zařazení předmětu do rozvrhu hodin průměrné. Personální zajištění výuky předmětu má celkově spíše průměrnou úroveň, materiální vybavení je z hlediska dostupnosti průměrné, z hlediska využití ve sledovaných hodinách nevyhovující.

Většina sledovaných hodin byla založena na konzervativním tradičním pojetí vyučování, které spočívalo ve verbálním předávání hotových informací, jež si žáci převážně doslovně zapisovali do svých sešitů. Ve všech částech struktury vyučovacích hodin byla výrazná dominance vyučujících, prakticky veškerá výuka byla vedena frontální formou, včetně zadání domácích úkolů. Jen v malé části zhlédnutých hodin byli žáci zaměstnáni připravenými úkoly, které pak byly individuálně řešeny a vyhodnoceny. Problémové úkoly, jejich skupinové řešení, situační komunikační hry nebo tvůrčí zpracování aktuálních námětů viděny nebyly. Zvolené metody a formy práce vedly ve většině hodin k duševní pasivitě žáků, kteří převážně jen poslouchali učitelku, podle diktátu zapisovali poznámky a ty pak mechanicky opakovali. Cíle vyučovacích hodin byly formulovány obecně, jejich dosažení vyhodnocováno nebylo. Kontrolní hospitace se uskutečnily u tří učitelek ve všech typech přípravy učiliště. Vyučovací hodiny učitelky s nejdelší praxí se vyznačovaly výrazně autoritativním pojetím s absencí tvůrčí práce, uměleckého prožitku a nevynucené aktivity. V předmětu, který má rozvinout široké pole působnosti pro kultivování duchovního života, byla žákům přidělena role pasívního posluchače bez rozvoje jejich kompetencí. Výuka literatury byla zaměřena na literární historii, v průběhu jedné z hodin např. nezazněla ani jediná ukázka z uměleckého díla probíraného autora. Produktivita a efektivita jejích zhlédnutých hodiny byla nízká, v interakci mezi žáky a učitelkou dominovala její autorita. Komunikace byla převážně jednosměrná, vedená formou pokynů a příkazů. Naopak příznivou atmosféru a komunikaci založenou na vzájemné důvěře měly zhlédnuté hodiny učitelky, která vyučuje ve studijním oboru a tříletých učebních oborech SOU. Její jazykové hodiny byly zaměřeny prakticky a těžištěm bylo náležité procvičování učiva,

přiměřené úkolování žáků a ocenění jejich práce formou klasifikace nebo slovního hodnocení. Pro organizaci jejích literárních hodin však byla charakteristická konzervativní struktura, dominance učitelky ve všech částech hodiny, frontálnost a jednotvárnost. Totéž platí pro jednu literární vyučovací hodinu sledovanou u třetí učitelky, vyučující v OU. Ve stejné třídě však vedla velmi dobrou jazykovou hodinu (se spontánní aktivitou žáků, s efektivní prací s učebnicí a obrazovým materiálem a účinným slovním hodnocením žáků), při níž se nijak neprojevila absence její odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu ve speciální škole. Celkově jsou v organizaci vyučování, volbě metod a forem práce, zvláště v hodinách literatury, citelně slabá místa.

Vstupní motivační metody ve sledovaných hodinách zařazeny nebyly, jen výjimečně byly nahrazovány aktualizací učiva. Mezipředmětové vztahy nebyly zaznamenány. Zvláště všestranným jazykovým rozborům chybělo praktické zaměření. Při hodnocení žáků převažovaly tradiční formy individuálního zkoušení, při kterém nezkoušení žáci nebyli většinou nijak zaměstnáni. Ve dvou zhlédnutých hodinách bylo hodnocení práce žáků v závěru hodiny plánovaným završením její metodické struktury. Účinnost motivace byla nedostatečná, hodnocení žáků mělo průměrnou úroveň, celkově je oblast hodnocena jako ještě vyhovující.

Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy byla ve dvou případech velmi dobrá, v jednom případě měla autokratický charakter. Tradiční pojetí výuky nevytvářelo dostatečný prostor pro komunikaci, žáci měli málo příležitostí vyjádřit osobní názory a stanoviska. Vzájemná komunikace polemického charakteru mezi žáky nebyla organizována. „Mluvní“ cvičení zařazené ve dvou navštívených hodinách žáky od komunikace spíše odrazovalo, neboť bylo vynuceným monologem na neaktuální téma. Úroveň interakce mezi pedagogy a žáky je hodnocena jako průměrná, v komunikaci žáků a jejím cílevědomém nácviku jsou citelně slabá místa.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce a literatuře měla v podstatné části sledovaných hodin výrazné nedostatky.

Občanská nauka

Časová dotace předmětu ve sledovaných třídách a oborech učiliště odpovídá schváleným učebním plánům. Členění učiva do ročníků je realizováno prostřednictvím tematických plánů s rámcovým časovým rozvržením učiva. Tematické plány jsou zpracovány podle platných učebních osnov, ve 2. ročníku (Učební osnova předmětu občanská nauka schválená MŠMT ČR dne 21. července 1998, čj. 23 212/98-23/230) však není odlišeno učivo tříletých učebních oborů SOU a studijního oboru SOU. Stanovené výukové cíle většinou odpovídaly aktuálnímu složení třídy. Bezprostřední příprava pedagogů byla zaměřena na obsahovou složku vyučovacích hodin, zvláště u těch, kteří nemají pro výuku odbornou způsobilost a vyučují předmět jen v jedné třídě. Plánování a příprava vyučování měly spíše nadprůměrnou úroveň.

Personální zajištění vyučování předmětu má výrazné nedostatky, neboť jen jedna z osmi sledovaných vyučovacích hodin byla vyučována učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku předmětu ve střední škole. Ostatní hodiny byly vedeny pedagogy bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve střední škole (jeden vyučující nemá vysokoškolské vzdělání, ostatní mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku jiných předmětů ve školách I. cyklu). Rozšíření vysokoškolského vzdělání o studium speciální pedagogiky požadované pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných pracovníků nemá žádný z učitelů předmětu v OU, přestože je předmět zastoupen ve většině ročníků všech vyučovaných učebních oborů. Vyučování je realizováno v kmenových třídách, didaktická technika nebyla

využita v žádné ze sledovaných hodin. V části hodin žáci pracovali s denním a periodickým tiskem nebo s nakopírovanými texty. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Organizace, formy a metody vyučování se ve sledovaných hodinách stereotypně opakovaly a měly téměř jednotný scénář: po opakování probraného učiva formou individuálního nebo frontálního zkoušení následoval verbální výklad učitele více či méně rozšířený o formu řízeného rozhovoru. Hlavní teze výkladu byly zapsány na tabuli a do sešitů a ústně shrnuty v závěru hodiny. Pracovní tempo bylo podřízeno aktuální situaci ve třídě. Zvolené formy a metody práce omezovaly časový prostor pro vyjádření názoru žáků na probírané učivo. Skupinové aktivity nebo polemiky organizovány nebyly. V části navštívených hodin byly výukové cíle stanoveny příliš obecně, takže žáci mohli mít pocit, že se jich probírané učivo příliš netýká. V těchto případech byla většina žáků pasívních, na probírané téma nereagovali a neprojevili osobní názor, což se častěji stávalo ve vyučovacích hodinách SOU. V hodinách sledovaných v oborech OU a U byli žáci aktivnější a častěji se zapojovali do diskuse. Organizace, formy a metody výuky byly nejslabším ukazatelem kvality vyučování občanské nauky a celkově jsou hodnoceny jako ještě vyhovující.

Vstupní motivační metody nebyly do zhlédnutých hodin zařazeny, ve většině z nich byly nahrazeny více či méně zdařilými „aktualitami“ z denního tisku. Využití mezipředmětových vztahů bylo jen dílčí a nebylo plánovaným prvkem vyučovací hodiny. K prověření znalostí byly využity tradiční formy ústního a písemného zkoušení. Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků byly ve sledovaných hodinách průměrné.

Interakce a komunikace mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá v případě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku předmětu a u její kolegyně, která má pedagogickou praxi ve speciální škole. Cílený nácvik komunikativních dovedností v hodinách organizován nebyl, přestože charakter předmětu i pedagogické dokumenty k tomu vybízejí. Přestože většina pedagogů učí předmět bez odborné a pedagogické způsobilosti, byla u všech zřejmá snaha o pozitivní psychosociální podmínky výuky.

Při kontrolních hospitacích v občanské nauce byla negativa a pozitiva v rovnováze, úroveň výuky je hodnocena jako průměrná.

Matematika

Výuka předmětu ve sledovaných třídách je realizována podle schválených učebních dokumentů. Náplň stanovená učebními osnovami je rozpracována jednotlivými vyučujícími do tematických plánů. Každý z nich má v záhlaví konkrétní stanovení třídy, pro níž je určen, jméno vyučujícího, celoroční minimální počet vyučovacích hodin předmětu matematika v daném ročníku i odvolání na učební plán a osnovu, na jejichž základě je konstruován. Obsahově člení jednotlivé tematické celky do dílčích kapitol, konkrétně specifikuje počet přidělených vyučovacích hodin a aproximačně stanovuje termín splnění výukových cílů. Předností těchto plánů je i částečné stanovení uplatněných didaktických pomůcek, techniky, učebnic, sbírek úloh, tabulek, přehledu vzorců, apod. Všechny tematické učební plány tohoto předmětu byly začátkem stávajícího školního roku projednány předmětovou komisí a následně schváleny a verifikovány ředitelem školy. Jejich úroveň je velmi dobrá.

Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou prostorné, čisté, světlé a vybavené nábytkem vyhovujícím antropometrickým i hygienickým požadavkům. Pracovna matematiky ve škole není, jedna z učeben je lépe vybavena. Tabule má na bočních křídlech čtvercovou síť pro znázorňování grafů, k dispozici jsou i nástěnné tabule vzorců, planimetrických obrazců i stereometrických těles a goniometrických vzorců. Ve třídě jsou dva zpětné projektory a čtyři napevno instalované monitory k projekci učebních videoprogramů. Potřebné pomůcky jsou

soustředěny v příslušném kabinetu. Dobré je vybavení učebními pomůckami pro tematické celky planimetrie a stereometrie (modely těles, drátěné i plné), funkce (soubor grafů funkcí na fóliích), kalkulačky a rýsovací pomůcky. Méně zastoupeny jsou didaktické pomůcky pro výuku všech typů rovnic a nerovnic, goniometrii, posloupností, řad a kombinatoriky. Chybí vybavení jinými nosiči informací a programů (audiozáznamy, soubory pro zpětné projektory, videozáznamy, diafilmy, počítačovými výukovými programy apod.). Vybavení didaktickou technikou je postačující, její využití však v průběhu inspekční činnosti nebylo zaregistrováno. Všichni žáci mají k dispozici učebnice, vyučující pak i potřebnou odbornou a didakticko-metodickou literaturu. Materiálně technické podmínky školy pro výuku předmětu matematika mají průměrnou úroveň.

Personální zabezpečení výuky předmětu matematika není dobré. Matematiku vyučuje sedm vyučujících v celkové dotaci 44 hodiny týdně. S odbornou i pedagogickou způsobilostí je vyučováno 17 hodin (především u maturitních oborů), s pedagogickou způsobilostí devět hodin a bez způsobilosti 26 vyučovacích hodin. Délka pedagogické praxe všech vyučujících je dostatečná k získání potřebných zkušeností i rutinních dovedností. Jejich organizace práce, verbální projev a styl výuky jsou zřídkakdy adekvátní aspektům, jež jsou pro jejich volbu rozhodující, tj. danému tématu, věku žáků a úrovni jejich znalostí a dovedností. Personální obsazení je ještě vyhovující.

Výuka byla formou hospitační činnosti sledována ve 14 vyučovacích hodinách, tj. ve všech třídách školy, v nichž se v probíhajícím čtrnáctidenním cyklu konala. Učivo bylo všemi vyučujícími podáváno věcně správně, s příležitostným využitím schematických znázornění. Znalosti žáků byly permanentně ověřovány a utvrzovány. Každá z vyučovacích jednotek měla konkrétní vyučovací cíl, který byl jasně formulován. Nebylo zaregistrováno sdělení o uplatnění daného učebního celku v praxi. Diferencovaný přístup, který by rozvíjel zájmy a schopnosti zájmů, nebyl v průběhu hodin zaznamenán. Rovněž využití didaktické techniky i v situacích, které k jejich uplatnění v rámci vyšší efektivity vybízely, nebylo v procesu výuky zaregistrováno. Absentovala jakákoli změna střídáním metod a forem práce, převládal tradiční stereotyp. V důsledku toho ČŠI nezaznamenala výrazný zájem žáků o pochopení probíraného učiva. Pozitivem bylo trvalé úsilí vyučujících o interakci se žáky a řešení konkrétních úloh. Ve třídách, v nichž žáci budou ukončovat studium maturitní zkouškou, jsou požadavky a nároky kladené na žáky výrazně vyšší. V komunikaci byla od žáků vyžadována odborná terminologie, zdůvodňování prováděných kroků jednotlivých operací a postup od konkrétního k obecným závěrům. Aktivita žáků byla malá. Koncentrovanost a samostatnost se projevovaly pouze v řešení individuálních příkladů, při společném procvičování naopak výrazně převažovalo opisování s minimem vlastní iniciativy a interesu. Práce s učebnicí byla využita jen výjimečně. Metody a formy výuky mají průměrnou úroveň.

Společným jevem sledovaných hodin byla snaha vyučujících využít v procesu výuky všech potenciálních vědomostí a dovedností žáků, která měla v podstatě výrazný motivační charakter. Žáky byla tato snaha akceptována velmi nevýrazně. Dosažené výsledky byly průběžně slovně oceňovány, písemné práce bezprostředně ohodnocovány známkou. Zkoušení i opakování mělo návaznost na probírané učivo s cílem jeho utvrzování. Hodnocení výkonu žáka bylo vždy objektivní, spravedlivé, zřídkakdy však vyučujícím zdůvodněné. Motivace a hodnocení žáků měly dobrou úroveň.

Pozitivem je ochota vyučujících v poskytování rady i přímé pomoci žákům. V průběhu vyučování byl vytvářen dostatečný prostor pro vlastní seberealizaci žáků, rozvíjení jejich komunikativních schopností i dovedností. Žáky to bylo akceptováno ve velmi malé míře. Vyučující svými přístupy pozitivně ovlivňovali vzájemné vztahy a vytvářeli ve třídách prostředí důvěry tolerance a spolupráce. Projevy nežádoucího chování nebyly zaznamenány. Interakce a

komunikace měly dobrou úroveň.

Hospitované hodiny v předmětu matematika měly průměrnou úroveň.

Výpočetní technika

Výuka předmětu je prováděna v souladu se schválenými učebními dokumenty. Výjimkou je studijní oboru 26-43-L/004 Mechanik elektronik, kde ve třídě T2 je v předmětu výpočetní technika snížena dotace o půl hodiny týdně, čímž klesla i celková týdenní dotace ze stanovených 33,5 hod. na 33 hod. Na základě učebních osnov má vyučující zpracovány tematické plány, které mají po stránce obsahové i formální velmi dobrou úroveň. Připravenost vyučující na jednotlivé hodinové bloky výuky byla příkladná nejen po stránce osobní fundovanosti, ale i z hlediska metod práce. Plánování a příprava výuky mají, až na výše uvedenou výjimku, výraznou převahu pozitivních aspektů.

Pro výuku předmětu má škola zařízenou jednu odbornou pracovnu, osazenou 16 ks žákovských počítačů různé kvality. Do vybavení pracovny patří i jeden počítač Notebook, který slouží především pro tvorbu demonstračních materiálů pro žáky. Všechny přístroje mají zabudované síťové karty, jsou instalovány lokálně a každý počítač je trvale napojen na Internet. Učitelský počítač Notebook je trvale propojen s projekčním monitorem. K vybavení počítačové učebny patří i pět tiskáren různé kvality. Vedle programového vybavení disponuje škola i výukovými programy. V učebně je účelový nábytek s instalovaným větráním a zatemněním. K dispozici je i scanner, barevná tiskárna, zpětný projektor se sadou fóliových předloh, a potřebná odborná literatura. Žákům je umožněno dva dny v týdnu, v době mimo vyučování, zdokonalovat se v ovládání výpočetní techniky pod dozorem správce sítě. Vyučující má pedagogickou způsobilost a vysokoškolské vzdělání nikoli v daném oboru. Podmínky výuky jsou spíše nadprůměrné.

Hospitace byly provedeny ve čtyřech třídách. Všechny hodiny měly konkrétně stanovený vzdělávací cíl, který jako součást přípravy vyučující byl promítnut na projekční stěně spolu s metodickou stavbou vyučovací jednotky. Ten byl v logickém uspořádání učiva a při zachování zásady soustavnosti systematicky naplňován. Metody práce spočívaly na vzájemném prolínání metod slovního projevu, demonstrace, za pomoci schematického znázornění postupu, s využitím moderní didaktické techniky, praktických činností, upevňování, prohlubování i bezprostřední kontaktní spolupráce. Vyučující demonstrovala jednotlivé kroky na vlastním počítači spojeným s projekcí. Žáci pracovali soustředěně, aktivně, činorodě a svými individuálními experimenty si ověřovali další alternativy možných postupů. Charakteristickými znaky hospitovaných hodin bylo ověřování teoretických i praktických znalostí a dovedností žáků. V průběhu vyučování byla patrna výrazná koncentrovanost a plné pracovní vytížení žáků. Organizace, formy a metody uplatňované v hospitovaných hodinách byly velmi dobré až vynikající.

Motivace žáků byla průvodním jevem vyučovacích jednotek a projevovala se jako výrazný stimulační, aktivační i koncentrační impuls v činnosti žáků. Hodnocení jejich výkonu vyučující bylo stručné, objektivní, s respektováním individuální dispozice a oceněním. Motivace a hodnocení byly velmi dobré.

Ve vyučovacích jednotkách převládala soustavná interakce a komunikace se žáky, jejímž výsledkem byly i okamžité reakce vyučujících na připomínky a dotazy žáků. Žáci si v průběhu vyučování individuálně psali poznámky. Zápisy žáků mají sice nižší kvalitu po stránce formální, avšak lepší po stránce obsahové a systémové. Osobnost žáka je respektována, evidentní jsou vztahy vzájemné důvěry a přirozeného respektu. Žáci projevují svůj pozitivní vztah k výuce předmětu. Interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Sledované jevy jsou hodnoceny vesměs jako velmi dobré s výraznou převahou pozitivních prvků.

Blok odborných předmět (SOU - automatizace, elektronika, elektrická měření, základy elektrotechniky, zabezpečovací technika a číslicová technika, technické kreslení, odborné kreslení, materiály, stavební technologie, **OU -** materiály, stroje a zařízení, stavební technologie, odborné kreslení).

Výuka sledovaných ***elektrotechnických předmětů*** ve studijním oboru Mechanik elektronik a učebním oboru Elektrikář pro slaboproud vychází ze schválených učebních dokumentů.
Na základě hospitací, kontroly rozvrhu vyučovacích hodin a kontroly zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že týdenní hodinové dotace uvedených předmětů odpovídají schváleným učebním plánům. Učební osnovy učitelé rozpracovávají do tematických plánů, které zohledňují případné úpravy obsahu učiva. Tematické plány posuzuje metodická komise a schvaluje ředitel školy. Inspekce zjistila, že v předmětu základy elektrotechniky ve třídě E1 nejsou prováděny laboratorní práce předepsané učebními osnovami. Tím je porušován § 39 odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.

Ostatní předměty jsou vyučovány v souladu se schválenými učebními osnovami. Plánované výukové cíle výrazně zohledňují propojení teorie s praxí. Příprava jednotlivých učitelů na vyučování je velmi dobrá.

Elektrotechnické předměty vyučují ve škole celkem čtyři učitelé odborných předmětů. Dva z nich splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb. Zbylí dva splňují pouze podmínky odborné způsobilosti. Absence pedagogického vzdělání se ve sledovaných hodinách projevovala, ne však výrazně. Všichni mají mnoholetou praxi s výukou odborných předmětů. Přínosem je rovněž jejich dobrá odborná zdatnost a předchozí odborná praxe. Vedení školy využívá velmi dobře odbornou způsobilost a schopnosti vyučujících.

Výuka probíhala v čistých a prostorných učebnách, jejich estetická úroveň byla většinou velmi dobrá. Při výzdobě učeben není opomíjena ani odborná tematika. Vitríny s ukázkou elektronických přístrojů a zařízení jsou umístěny i na chodbách školy. Zhlédnuté prostory vyhovují psychohygienickým zásadám. Pouze v relativně malé laboratoři elektrických měření byl současně přítomen větší počet žáků. Pro příští školní rok je plánována změna režimu a v laboratoři nebudou již všichni žáci současně. Vybavení učeben je účelné, nábytek je většinou nový a v relativně dobrém stavu. V některých učebnách jsou instalovány televizory, zpětné projektory v učebnách většinou nejsou a je nutno je přenášet. Jejich využití však v hospitovaných hodinách nebylo zaznamenáno, rovněž tak používání učebních pomůcek. Vybavení laboratoře elektrotechnických měření je velmi dobré a umožňuje plnit předepsané osnovy. Pro většinu předmětů mají žáci učebnice, škola odebírá i řadu odborných elektrotechnických časopisů.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala v převážné části zhlédnutých hodin výukovým cílům a věku žáků. Organizační pokyny byly jasné a žákům srozumitelné. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené náročnosti probíraného tématu a schopnostem žáků. Množství předávaných informací odpovídalo profilu absolventa, učebním osnovám a aktuálnímu složení tříd. Učitelé používali převážně frontální metody, v několika případech byl zřetelný rutinní přístup s převahou verbálního projevu. Výklad nového učiva byl většinou poutavý, doplňovaný kreslením obrázků na tabuli. V některých hodinách byly žákům diktovány poznámky, v jiných si žáci zapisovali poznámky samostatně. Úroveň sešitů byla různá, většinou však dobrá. V některých hodinách byli žáci vedeni k práci s učebnicí nebo odbornými časopisy. Používání

didaktické techniky a učebních pomůcek nebylo prakticky zaznamenáno. Převládaly hodiny, kdy byly střídány činnosti a účinně zapojováni žáci, vyskytly se však i případy delšího monologu učitele. Ve většině hospitovaných hodin byla klidná pracovní atmosféra a většina vyučujících dokázala udržet pozornost a aktivitu žáků celou hodinu. Někteří učitelé efektivně hospodařili s časem a průběžně prověřovali pochopení probírané látky. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně a v souladu se současným stavem teorie a praxe. Týmová práce nebyla v průběhu inspekce zaznamenána, samostatná práce žáků jen ojediněle. Domácí práce byly žákům v některých hodinách zadávány. Ověřování znalostí žáků probíhalo ústním zkoušením nebo písemně. Hodnocení vědomostí žáků učiteli bylo objektivní a stupeň klasifikace odpovídal předvedeným znalostem. Většinou učitelé známku veřejně zdůvodňovali. Zhodnocení hodiny a dosažených výsledků však v závěru hodin často chybělo.

Malou pozornost věnovali učitelé úvodní motivaci, spoléhali na spontánní motivaci danou zájmem řady žáků o obor, probíranou problematikou a aktuálností tématu. V některých předmětech dokázali učitelé žáky motivovat pochvalou a pozitivním hodnocením. Výrazná byla motivace aktualizací učiva s odkazy na současné trendy v oboru a praktické zkušenosti žáků. V řadě případů byly vhodně uplatněny mezipředmětové vztahy a vazba na odborný výcvik. Otázky při zkoušení nebo frontálním opakování byly ve většině případů kladeny s ohledem na vyvození a pochopení hlubších vztahů a širších souvislostí. Při řešení zadaných problémů byla žákům poskytována individuální pomoc. Ve sledovaných hodinách nebyli žáci vedeni k sebekontrole a sebehodnocení. V několika případech byla úspěšně využita práce s chybou.

Chování žáků při vyučování bylo, až na jednu výjimku, klidné a ukázněné. Někteří učitelé dokázali s žáky přirozeně komunikovat a rozvíjet jejich komunikativní dovednosti. V řadě případů však žáci pouze odpovídali na dotazy učitelů. Prostor pro vyjádření vlastního názoru byl žákům poskytován v dostatečné míře, nebyl jimi však vždy dostatečně využit. Úroveň verbální komunikace většiny učitelů byla dobrá, v jednom případě převládala nespisovná čeština.

Převážná část hospitovaných hodin elektrotechnických předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá, ostatní byly dobré. Celkovou kvalitu výuky uvedených předmětů hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

V předmětech ***technické kreslení a odborné kreslení*** v SOU je vyučováno dle schválených učebních dokumentů. Náplň učebních osnov je rozpracována v tematických plánech. Ty mají podrobné rozpracování dílčích tematických celků do jednotlivých kapitol s přesným uvedením vyučovacích hodin, přibližné termíny splnění vytčených vzdělávacích cílů, využití didaktických pomůcek a didaktické techniky. Stanovené výukové cíle jsou v souladu se zásadami soustavnosti a především spojení teorie s praxí. Přípravy vyučujících na jednotlivé hospitované vyučovací hodiny byly v kontextu s učebními osnovami, didaktickými zásadami i psychohygienickými požadavky. Plánování a příprava na výuku jsou velmi dobré.

Výuka se uskutečňuje převážně v kmenových třídách. Vyučující mají k dispozici učební pomůcky, tj. modely těles ze dřeva, drátu a plastů, řezy těmito tělesy, soupravy modelů normalizovaných strojních součástí pro technické kreslení, základní konstrukční úlohy v názorném zobrazení na fóliích, potřebné videokazety i „Sbírku kontrolních úloh“ postihující náplň učiva předmětu technické i odborné kreslení. Pro grafické znázornění je běžně používáno rýsovacích potřeb a barevných křídy. Ve sledovaných vyučovacích hodinách zajišťovalo výuku pět učitelů, z nichž dva měli odbornou i pedagogickou způsobilost a tři pouze odbornou způsobilost. Materiálně technické podmínky pro výuku předmětů jsou velmi dobré, personální dobré.

Výklad učiva vychází a čerpá z předchozích poznatků, na které důsledně navazuje a rozvíjí je.

Každá vyučovací hodina měla určený cíl, který byl žákům v úvodu hodiny sdělen. V ojedinělých případech nebylo stanoveného cíle dosaženo. V hodinách byla budována, posilována a rozvíjena prostorová představivost. Získané vědomosti a dovednosti byly zařazovány do utvářeného systému, vzájemně dávány do spojitosti s matematickými poznatky, zejména planimetrií, stereometrií a praxí. Velká pozornost byla věnována přesnosti, úplnosti a srozumitelnosti v praktické dovednosti čtení technických výkresů a dodržování odborné terminologie Učivo bylo správně interpretováno v souladu se současným stavem teorie a praxe. Absentovala práce s učebnicí, většina teoretických poznatků i schematických nákresů, které jsou zaznamenávány do sešitů, jsou v učebnici. Chyběla zpětná vazba a ověření jak žáci rozumějí výkladu, a to jak v průběhu vyučovacího procesu, tak v jeho závěrech. Při výuce, zvláště v oblastech samostatné práce, nebyl uplatňován individuální přístup k žákům s využitím diferencovaných požadavků specifikovaných na základě talentu žáků. Obměna forem a metod práce se vykytovala jen zřídka. Organizace práce ve vyučovacích hodinách neumožňovala uplatnění potenciálních schopností co největšího počtu žáků pracovat individuálním tempem a uplatnit vlastní iniciativu i aktivitu. Málo se využívá didaktické techniky. Organizace, formy a metody práce uplatňované v hospitovaných hodinách se vyznačovaly rovnováhou mezi pozitivy a negativy.

V průběhu vyučování bylo učivo aktualizováno a spojováno s konkrétními praktickými situacemi. Rovněž byly využívány mezipředmětové vztahy. Řešení zadaných příkladů vycházelo z praktických poznatků a navazovalo na ně. Vstupní opakování spočívalo na ověření a utvrzení předchozích znalostí a dovedností, ty pak byly upevňovány i v průběhu vyučování. Zkoušení a opakování bylo však zaměřeno především na pamětní zvládnutí učiva, nikoli na pochopení vztahů a souvislostí. Jen sporadicky se provádělo ověření a vyhodnocení výsledků učení jak v průběhu vzdělávacího procesu, tak v závěru vyučovacích hodin. V důsledku toho nemohlo dojít ani k sebereflexi a následné analýze chyb. Motivace a hodnocení žáků měly průměrnou úroveň.

V důsledku malé motivace byla i aktivita žáků velice nevýrazná. Komunikace ustrnula v kusých odpovědích na kladené otázky. Projevy nežádoucího chování žáků ani intolerance nebyly ČŠI zaznamenány.

Interakce a komunikace měla rovněž průměrnou úroveň.

V hospitovaných hodinách předmětů technické kreslení a odborné kreslení byla pozitiva i negativa v rovnováze.

V **OU** bylo hospitováno v devíti hodinách v prvním a druhém ročníku učebního oboru *zednické práce ve stavebnictví*. Stanovené cíle odpovídají zásadě spojení teorie s praxí a byly stejně tak jako týdenní hodinové dotace v souladu s učebními dokumenty. Předložené tematické plány učiva většinou přesně kopírují rozpis učiva učební osnovy předmětu. Vyučující se jimi řídí, návaznost na předcházející látku byla dodržena. Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Zhlédnuté hodiny byly odučeny pěti pedagogy, absolventy vysoké školy. Dva si rozšířili vzdělání o studium učitelství odborných předmětů, tři nesplňují pedagogickou způsobilost, speciálně pedagogickou způsobilost nesplňuje žádný z nich. Absence odpovídajícího vzdělání neměla na kvalitu zhlédnutých hodin zásadní nepříznivý vliv. Průběh hodin byl kladně ovlivňován osobnostními předpoklady učitelů. Prostorové podmínky jsou velmi dobré, odpovídají psychohygienickým zásadám. Výuka probíhala v klasicky vybavených učebnách. Z hlediska podnětnosti učeben pro výuku předmětu jsou rezervy. Všichni žáci měli k dispozici učebnice, práce s knihou však byla zaznamenána pouze v jedné hodině. Základním studijním materiálem jsou převážně zápisy v sešitech. V úrovni dodržování psychohygienických zásad

výuky nebyly mezi jednotlivými hodinami zásadní rozdíly, v hodnocení psychohygienických podmínek celkově převažují pozitiva. V materiálních podmínkách jsou rezervy, personální podmínky (z hlediska potřebné odborné a pedagogické způsobilost) jsou průměrné.

Pokyny učitelů byly z hlediska potřeb žáků jasné, vhodné, srozumitelné, kladem všech hodin je tolerování individuálního tempa i možností žáků, bylo zohledňováno jejich individuální tempo. K pozitivům patří systematické začleňování nového učiva, ale s využitím převážně standardních forem a metod práce. Frontální organizaci výuky zařadili bez výjimky všichni vyučující. Učivo bylo podáváno věcně správně, terminologické nedostatky nebyly zaznamenány. Kladem všech hodin bylo vymezení dostatečného prostoru pro procvičení a utvrzení učiva, využívání poznatků z praxe. Písemné projevy žáků jsou vyučujícími sledovány, žáci jsou vedeni k pečlivosti s ohledem na jejich specifika. Oblast organizace, užitých forem a metod práce je hodnocena jako velmi dobrá.

Vyučující využívali průběžné motivace s odvoláním na vlastní zkušenosti žáků a příklady z praxe. Hodnocení vědomostí žáků bylo většinou průběžné, pozitivně laděné, individuální možnosti byly respektovány, byla oceňována snaha. Ve dvou hodinách ověřovali vyučující znalosti žáků zkoušením, hodnocení bylo objektivní, motivující. V závěru hodiny byl ponechán dostatečný časový prostor k řádnému ukončení - ke shrnutí učiva, méně již k hodnocení výkonu, či k sebehodnocení. V motivaci a hodnocení převažují pozitiva.

Při vyučování byli žáci většinou klidní, ukáznění, převážně s učiteli spolupracovali. Z celkové realizace hodin byla patrná úcta a empatie k žákům. Žákům byl dáván dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, byla respektována jejich osobnost. Vzhledem k typu školy jsou komunikační schopnost žáků na odpovídající úrovni. Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita výuky sledovaných odborných předmětů v OU hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik (dále jen ODV) byl sledován na šesti pracovištích, zejména však v elektrotechnických dílnách, obory mechanik elektronik a elektrikář pro slaboproud. Mimo areál školy byly předmětem inspekce obory zámečník, čalouník, čalounická výroba, zedník, zednické práce a kuchař.

Odborný výcvik žáků všech sledovaných skupin vychází z platných učebních dokumentů. Kontrolou dodržování týdenní hodinové dotace bylo zjištěno, že v oborech mechanik-elektronik a elektrikář pro slaboproud je krácena týdenní hodinová dotace tím, že do délky vyučovacího dne jsou započítávány dvě přestávky v celkové délce 70 minut. Učební osnovy odborného výcviku jsou mistry odborného výcviku (dále jen MOV) rozpracovány do tematických plánů, které podrobně uvádějí jednotlivá témata. Porovnáním učebních osnov, tematických plánů a zápisů v denících evidence odborného výcviku bylo zjištěno, že schválené učební osnovy jsou plněny. Provedené úpravy nepřesahují kompetence ředitele stanovené učebními dokumenty. Příprava MOV na výuku je svědomitá. Spolupráce MOV s učiteli teoretických předmětů koordinuje metodická komise. Střídání žáků na jednotlivých pracovištích se řídí přeřazovacím plánem a rozvrhem odborného výcviku. Za produktivní práci jsou žáci, pokud ji vykonávají, odměňováni. Odměňování se řídí příkazem ředitele, který respektuje vyhlášku MŠMT ČR č. 315/1991 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků středních odborných učilišť, speciálních středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, ve znění pozdějších předpisů.

Výuku sledovaných skupin elektrotechnických oborů zajišťuje pět MOV. Z nich pouze jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ostatní splňují pouze podmínku způsobilosti odborné. Tři MOV jsou zkušení a mají již delší pedagogickou praxi, dva pracují ve

školství teprve prvním rokem. V učebních oborech zámečník, čalouník, čalounická výroba, zedník a zednické práce dva MOV splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dva jsou pouze vyučení v oboru a absolvovali pedagogické minimum, stejně jako tři MOV oboru kuchař.

Nedostatek pedagogického vzdělání je vyvážen vstřícným přístupem MOV a jejich přirozeným citem.

Výuka odborného výcviku elektrotechnických oborů probíhá v dílnách školy, které sestávají ze čtyř dílen pro práce v oblasti elektrotechnických a elektronických aplikací a dílny pro ruční obrábění. Prostory jsou nově rekonstruované a odpovídají psychohygienickým kritériím. Vybavení nářadím, měřícími přístroji, další technikou a součástkami odpovídá požadavkům pro úspěšnou realizaci učebních osnov. Neustálému zlepšování technické vybavenosti je věnována dostatečná pozornost. Každý žák má své pracoviště a může pracovat samostatně. Kniha úrazů a zápisníky bezpečnosti práce jsou vedeny. Rovněž v ostatních sledovaných oborech probíhá výuka v odpovídajících podmínkách s dobrým až velmi dobrým technickým vybavením.

Organizace výuky odborného výcviku odpovídá stanoveným výukovým cílům, které sledují komplexnost přípravy žáků ve zvolených elektrotechnických oborech. Individuální potřeby žáků jsou MOV zohledňovány. MOV vedou žáky systematicky k získávání potřebných dovedností, správných návyků, postupů a dalších znalostí. Žákům je umožňováno pracovat individuálním tempem, je jim poskytován dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení. Žáci si vedou pracovní sešity, ve kterých si zaznamenávají důležité informace, pracovní postupy a podobně. Četnost hodnocení a náročnost klasifikace jsou odpovídající. Odpovídající pozornost je věnována otázkám bezpečnosti a hygieny práce. Žáci dostávají pracovní oděv a potřebné ochranné pomůcky.

V průběhu hospitací byla zaznamenána průběžná motivace žáků. Základem motivace je korektní přístup k žákům, pochvala a ocenění výsledků práce, velmi dobré materiální podmínky výuky a v neposlední řadě jasné a konkrétní cíle. Žáci se rovněž příležitostně podílejí na produktivní práci, která je volena v návaznosti na stanovené výukové cíle.

Úroveň komunikace je většinou (zejména v učebních oborech) dobrá, systematicky však rozvíjena není.

Kvalita vzdělávání ve sledované oblasti odborného výcviku je velmi dobrá.

Všeobecně vzdělávací předměty mají v souhrnném hodnocení všech sledovaných oblastí průměrnou úroveň, blok předmětů odborných, včetně odborného výcviku, má nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční záměry rozvoje školy jsou zpracovány v interním dokumentu „Roční plán práce a rozvoje 1999 - 2000“. Zde jsou přehledně uvedeny hlavní úkoly SOU, OU a U ve školním roce, plán kontrolní a hospitační činnosti, plán vzdělávání pedagogických pracovníků, roční plány úseků teoretického vyučování, praktického vyučování, výchovy mimo vyučování a úseku provozně ekonomického. Plán byl vytvořen za spolupráce všech pedagogických pracovníků, projednán a schválen na pedagogické poradě, vychází z analýz podmínek a prostředí školy. Ve

12 obsáhlých přílohách je veškerá plánovaná činnost podrobně specifikována, obsahuje konkrétní termíny, personální zajištění a priority. Osobní plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele, plány jeho přímých podřízených jsou velmi pečlivě zpracovány, zahrnují vše nezbytně nutné pro zdárný chod celého učiliště.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 574/98-21 ze dne 27. listopadu 1998. Schválené učební dokumenty jsou rozpracovány do vyučovacích předmětů, týdenních hodinových dotací a ročníků. Jednotlivými pedagogickými pracovníky jsou příslušné tematické celky a témata zpracovány v osobních časových plánech tzv. „Celoroční rozvržení učiva pro školní rok 1999/2000“.

V učebních oborech 33-59-E/004 Čalounická výroba, třída ČV2 a 36-67-E/003 Stavební výroba, třída SV2 jsou navýšeny o půl hodiny týdně časové dotace předmětů český jazyk a literatura a matematika, čímž je překročena celková týdenní dotace o jednu hodinu.
V plánování vzdělávání byla opomenuta existence nových učebních dokumentů v českém jazyku a literatuře, v předmětu výpočetní technika je snížena dotace o půl hodiny týdně a v předmětu základy elektrotechniky nejsou prováděny laboratorní práce.
Vedení školy na tato zjištění pružně reagovalo a s účinností od 25. května 2000 přijalo příslušná opatření k nápravě.

Z volitelných předmětů jsou vyučovány německý a anglický jazyk; nepovinné předměty nejsou v nabídce SOU, neboť jsou limitovány finančními prostředky školy a časovými možnostmi dojíždějících žáků.

Učitelům je ve sledovaných oblastech umožňováno další vzdělávaní, a to především formou seminářů a účasti na tematických přednáškách. V současné době si jedna učitelka rozšiřuje odbornou způsobilost (německý jazyk), zástupce ředitele pro ODV dokončuje bakalářské studium pedagogického poradenství a školského managementu, dva mistři odborného výcviku (MOV) dokončili studium pedagogického minima.

Organizační struktura je obsažena v interní samostatné složce „Statut SOU řemesel, OU a U“ s přílohami (organizační řád, pracovní řád, žákovský řád, přehled metodických, poradních a výkonných orgánů, organizační schéma a pracovní náplně zaměstnanců). Tvoří ucelený soubor, který je zpracován přehledně a kvalitně.

Vzhledem k tomu, že většina žáků do školy dojíždí, byla při sestavení rozvrhu hodin a stanovení přestávek zohledněna dopravní obslužnost. Zkrácením všech přestávek na pět minut se výrazně zhoršily psychohygienické podmínky výuky. Dvacetiminutová hlavní přestávka je zařazena po druhé vyučovací hodině.

K zajištění činnosti učiliště jsou ředitelem jmenovány metodické, poradní a výkonné orgány (vedení SOU, pedagogická rada, metodické komise, školní a likvidační komise, pracovníci pověření agendou BOZP a PO, stravovací komise, výchovný poradce, drogový koordinátor, kulturní a rekreační komise, požární hlídky, struktura CO).

Zápisy z porad vedení obsahují všechny podstatné náležitosti pro efektivní řízení. Běžnou praxí jsou i písemné příkazy ředitele, vydávané např. k přijímacímu řízení, závěrečným zkouškám a maturitám, čerpání FKSP apod. Zápisy z pedagogických porad dokumentují velmi dobrou práci na úseku výchovně-vzdělávací činnosti školy.

V činnosti metodických komisí jsou rezervy (koordinace učebních osnov, absence vzájemných hospitací a metodické pomoci, řešení mezipředmětových vztahů, realizace doporučených změn v učebních plánech aj.).

Vnitřní informační systém odpovídá velikosti školy a využívá standardních prostředků, jako jsou porady vedení školy, provozní porady a osobní kontakt vedoucích pracovníků s pedagogy

a žáky, příkazy ředitele, nástěnky. Výhledově se uvažuje o předávání informací pomocí interní počítačové sítě. Zákonným zástupcům předává škola informace nejčastěji tradičním způsobem na třídních schůzkách. Výsledky práce jsou prezentovány v městských a okresních sdělovacích prostředcích a ve výročních zprávách. Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99 formálně obsahuje údaje požadované § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Její vypovídací hodnota je jen průměrná. Pozitivně je hodnocena pasáž o předpokládaném dalším vývoji školy a zhodnocení uplynulého období.

Při vedení a motivování pedagogických pracovníků a zaměstnanců učiliště používá vedení převážně demokratický styl řízení. Propojení nástrojů operativního řízení s plány práce je zřejmé, návaznost na kontrolní činnost z vedené dokumentace je průkazná. Mimořádně rozsáhlá v letošním školním roce je hospitační činnost celého vedení učiliště. V zápisech se sporadicky vyskytují případná doporučení, uložené úkoly a jejich následná kontrola. Analýza vyučovací hodiny a opatření k nápravě zjištěných nedostatků však většinou uváděny nejsou.

Systém hmotného stimulování vychází ze zpracovaných kritérií pro stanovení osobního příplatku.

V užití vlastních evaluačních nástrojů pro sledování úrovně výsledků učení žáků a dalších oblastí sebehodnocení je učiliště teprve na začátku.

Hodnocení kvality řízení

Plánování výchovně vzdělávacího procesu má jasně stanovená pravidla, plánované cíle jsou reálné, vše je pojato jako ucelený systém včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce učiliště, jsou stanoveny priority. Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýz podmínek učiliště a prostředí. Kompetence všech pracovníků jsou jasně vymezeny s delegováním příslušných pravomocí.

Slabým místem v plánování a realizaci výuky je nedodržení schválených pedagogických dokumentů (učební plán a učební osnova), v čemž má plánování výchovně vzdělávacího procesu citelně slabé místo a celkově jen průměrnou úroveň.

Organizování vnitřního života školy a fungování informačního systému má výraznou převahu pozitiv. Systém vedení a motivování je hodnocen jako spíše nadprůměrný, kontrolní mechanizmy, přes drobné a formální nedostatky, mají výraznou převahu pozitiv.

Na základě hodnocení jednotlivých sledovaných oblastí je současná úroveň řízení hodnocena jako nadprůměrná s výraznou převahou pozitiv.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Ředitel školy jmenoval výchovnou poradkyní zkušenou učitelku, která absolvovala příslušné kvalifikační studium. Ve svém oboru se dále odborně vzdělává. V letošním roce absolvovala k dané problematice dva semináře. Splňuje nároky kladené v oblasti osobnostních předpokladů, má zájem o práci, sociální cítění i empatii. Pro plnění úkolů výchovného poradenství má

sníženou míru přímé vyučovací povinnosti v souladu s Nařízením vlády č. 68/1997 Sb, kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinností výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění Nařízení vlády č. 153/1999 Sb.

Ve své činnosti vychází z ročního plánu práce, který byl vypracován v souladu s potřebami školy. Zaměřuje se především na poradenskou, metodickou a informační činnost. Poskytuje služby žákům, jejich rodičům, pedagogickým pracovníkům. Dále spolupracuje s vedením školy, se soudem, se sociálním odborem, policií a základními školami.

Výchovná poradkyně vede evidenci žáků, odborných vyšetření, konzultací, přehledy o výchovných opatřeních, o doplnění vzdělání základní školou. Na základě lékařského doporučení eviduje uvolnění z výuky TV. Soustřeďuje odborné zprávy a informace, pro každého evidovaného žáka má zavedenou samostatnou složku. Informace ochraňuje tak, aby nedošlo ke zneužití.

Jako protidrogová preventistka pracuje ve škole druhým rokem učitelka, která absolvovala příslušná školení. Její činnost vychází z podrobného ročního plánu, přílohou je přehled plánovaných akcí pro žáky. Vypracovala realizaci minimálního preventivního programu, který je rozpracován do jednotlivých vyučovacích předmětů, s uvedením témat a forem plnění. Žáci i jejich rodiče jsou o realizaci informováni, pravidelné konzultační hodiny jsou všem známy. V rámci prevence kriminality byl vypracován projekt na téma *Nuda - přítel drog*, na jehož realizaci byl učilišti přidělen finanční příspěvek. V rámci činnosti domova mládeže je žákům nabízena široká škála volnočasových aktivit.

Práce v oblasti výchovného poradenství a protidrogové prevence je koncepční, vychází z plánu práce školy. Rodičům a žákům je známa a je využívána. Tato oblast je hodnocena celkově jako nadprůměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 574/98-21 ze dne 27. listopadu 1998.
- Učební dokumenty studijního oboru 26-72-4 Mechanik elektronik-Mechanička-elektronička, čj. 22 337/96-23.
- Učební dokumenty učebních oborů 26-82-2 Elektrikář-Elektrikářka - zaměření pro slaboproud, čj. 4266/96-74, 33-84-0 Čalounická výroba, čj.10 903/88-212, 33-70-2 Čalouník-Čalounice, čj. 10908/88-212, 36-86-0 Stavební výroba, čj. 15 826/86, 36-44-2 Zednické práce, čj.20140/95-24, 36-61-2 Zedník, čj.27633/97-72, 24-36-2 Modelář-Modelářka čj. 24 229/88-212, 33-55-2 Truhlář-Truhlářka, čj. 175 810/1994-74, 24 64-2 Strojní mechanik- Strojní mechanička čj. 16 503/88-220, 36-77-2 Pokrývač čj. 29484/86-220, 36-94-2 Malířské, lakýrnické a natěračské práce čj.24357/95-24, 36-75-2 Malíř čj.10 883/96-74 a 64-45-2 Kuchař-Kuchařka čj. 807 622/95-74.
- Katalogy a třídní knihy ve vybraných - hospitovaných třídách.
- Podkladová inspekční dokumentace střední školy.
- Roční plán práce a rozvoje 1999 - 2000 SOU řemesel, OU a U.
- Statut SOU řemesel, OU a U SOU řemesel, OU a U.
- Střednědobý plán rozvoje SOU řemesel, OU a U.
- Hospitační záznamy.
- Výroční zpráva za školní rok 1998/1999.

- Potvrzení ve funkci ředitele Středního odborného učiliště řemesel, Odborného učiliště a Učiliště Kutná Hora čj. 22 416/99-26 ze dne 27. května 1999.
- Rozvrhy hodin teoretické a praktické výuky v sudém a lichém týdnu školního roku 1999/2000.
- Personální dokumentace vybraných pracovníků, učitelů a mistrů odborné výchovy.
- Výkazy o produktivní práci žáků a režijních nákladech spojených s praktickým vyučováním žáků.
- Deníky evidence odborného výcviku sledovaných skupin pro školní rok 1999/2000.
- Zápisy metodických komisí hospitovaných předmětů.
- Kniha úrazů.
- Zápisník bezpečnosti práce.
- Příkaz ředitele školy k odměňování žáků za produktivní práci.
- Řád praktického vyučování.
- Inspekční zprávy České školní inspekce čj. O-03 22 /9697- F029 ze dne 19. června 1997, čj. 032 176/98-5068 ze dne 22. června 1998 a čj. 024 117/00-5079 ze dne 7. dubna 2000.

ZÁVĚR

Podmínky a průběh výuky a kvalitu vzdělávání ve sledovaných hodinách učiliště jako celku hodnotí ČŠI , přes drobné a dílčí nedostatky, jako spíše nadprůměrnou.

Řízení učiliště je kvalitní, a i přes uvedené negativní zjištění v plánování má výraznou převahu pozitiv.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Celkově má SOU řemesel, OU a U Kutná Hora spíše nadprůměrnou úroveň.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	**Titul, jméno a příjmení**	**Podpis**

Vedoucí týmu	Ing. Mgr. Josef Hejzák	.....
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	.....
	PaedDr. Vilibald Knob	.....
	Mgr. Jiřina Veselá	.....

Pracovníci ústředí ČŠI Ing. Leon Kolman

V Mladé Boleslavi dne 9. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:15. června 2000

Razítko

Ing. Antonín Hasík .....

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	**Širší slovní hodnocení**
Vynikající	*Zcela mimořádný, příkladný*
Velmi dobrý	*Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň*
Dobrý	*Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň*
Ještě vyhovující	*Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa*
Nevyhovující	*Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.*
Plní, je v souladu	*Dodržuje, čerpá účelně, efektivně*
Neplní, není v souladu	*Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně*

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kutná Hora	30. června 2000	034 150/00 3004
Zřizovatel MŠMT ČR Praha	30. června 2000	034 151/00 3004
Rada školy - není zřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány